

Pál Frenákova dvojčata

Začátek festivalu **Tanec PRAHA 2010** provázely drobné technické problémy. Představení **Compagnie Pála Frenáka** tak začalo s dvacetiminutovým zpožděním, což však diváky neodradilo.

Choreografický rukopis maďarského choreografa Pála Frenáka ovlivnila zkušenost z dětství, kdy ho vychovávali neslyšící rodiče. Pohyb, který vychází především ze současného tance, je tak kromě prvků klasického tance (především vysokých skoků) doplněn právě gesty a znakovým jazykem.

V inscenaci **Twins** pojednává o prožitcích a pocitech, se kterými se vyrovnávají každá dvojčata – tedy o vnímání propojenosti se svým „druhým ztělesněným já“, závislosti na něm a neschopnosti se vůči němu zcela vymezit. Staví příběh mužských dvojčat (Krištof Várnagy, László Major) do několika obrazů. Rovina, ve které je prezentuje, však zůstává nezměněna. Téměř neustále se jedná o vzájemné boje, hašteřivé soupeření a předhánění se. Klidnou rovinu zastupuje motiv sblížení až dotírání a „dolejzání“. Vidíme dvojčata honit se na kolečkových bruslích, rozpoznávat své tělo krčením a opíráním se o zed', jejich strasti a slasti jsou přeneseny i do výšin, kde spolu zápolí na houpačce.

Pohybový slovník je vysoce efektní. Divák v úžasu otvírá nad dispozicemi a pohybovým rozsahem tanečnicků pusu dokořán – nohy zde létají vysoko kolem hlavy, tělo se dokáže zkroutit do neuvěřitelných a bizarních poloh. Zároveň je však pohyb zkomolen, zkřiven a zdeformován. Tanečníci tak zdařile připomínají hadrové panenky, rozdivočelá mláďata či lidské bytosti po obrně. Výsledný efekt zesiluje kostým – pouhé černé slipy a nabílené obličej.

Kontrast k těmto povětšinou dynamickým částem vytváří dvě loutkové mezihry. Loutka v lidské velikosti má nejspíše navozovat onu nesvobodu a vzájemnou manipulaci, která dvojčata doprovází. Scény, v nichž figuruje, jsou však bohužel celkem zdouhavé a nezáživné. Nevytrhne je ani fakt, že v jedné z nich loutkou pohybuje aktér na chůdách (Dávid Telete).

Jako problematické se jeví i logické zdůvodnění zařazení některých obrazů či jejich elementů. Proč se tanečníci na scénu vřítí na kolečkových bruslích? Proč se pak vysvlečou a pobíhají po scéně nazí? Ne, že by to nepůsobilo efektně, ale užití nahoty a bruslí zavání v tomto případě spíše samoučelností. Stejně tak i projekce zde není nepostradatelná.

Závěrečné dosažení svobody je znázorněno smrtí dvojčete a prostřednictvím nahého tanečníka, který zuřivě krouží po jevišti na bruslích a mává přitom křídly připevněnými na ruku. Výsledný dojem je tedy lehce rozpačitý, a to i přesto, že tanečníci podali vynikající výkony a scény, kdy se pohybovali při zdi, byly působivé a nezapomenutelné.

Letošní ročník festivalu **Tanec Praha** byl zahájen paradoxně až po skončení úvodního představení, a to site-specific projektem, který se odehrával ve venkovních prostorách za divadlem Ponec. Na jeho realizaci se podílel chilský choreograf a tanečník Sebastián Belmar a tanečníci pražského souboru DOT504 (Lenka Vágnerová, Michaela Ottová a Pavel Mašek). Scénami zakomponovanými mezi obytné buňky vytvářeli imaginární obraz mandaly, svými pohyby rozvířili na zemi prach. Nejsilnějším momentem díla byl duet Michaely Ottové a Sebastián Belmara.

Recenze je psána z představení ze dne 7. Června 2010, divadlo Ponec